

PLAN NAUCZANIA HISTORII - ZAKRES PODSTAWOWY KLASA 3

Numer lekcji	Temat lekcji
Rozdział I	Polacy i ziemie polskie w 1. poł. XIX w.
1	Stracone złudzenia: Królestwo kongresowe
2	Powstanie listopadowe
3	Polacy na emigracji i pod trzema zaborami (1831-1846)
4	Powstanie krakowskie i Wiosna Ludów na ziemiach polskich
5	Kultura polska w 1 poł. XIX w.
6	Powtórzenie wiadomości – Polska w 1 poł. XIX w.
7	Sprawdzian wiadomości - Polacy i ziemie polskie w 1 poł. XIX w.
Rozdział II	Europa i świat od poł. XIX w. do 1914r.
9	Przemiany gospodarcze, rozwój nauki i techniki
10	Przemiany obyczajowe i rozwój kultury masowej
11	Demokratyzacja życia politycznego. Ideologie i ruchy polityczne
12	Zjednoczenie Włoch. Zjednoczenie Niemiec
13	Wojna secesyjna w Stanach Zjednoczonych
14	Ekspansja kolonialna mocarstw w Afryce i Azji
15	Polityka międzynarodowa u schyłku XIX i pocz. XXw.
16	Powtórzenie wiadomości – Europa i świat w XIXw.
17	Sprawdzian wiadomości – Europa i świat od poł. XIX w do 1914r.
Rozdział III	Polacy i ziemie polskie w 2. poł. XIX i na początku XX wieku
18	Królestwo Polskie przed wybuchem powstania styczniowego
19	Powstanie styczniowe
20	Sytuacja Polaków w zaborach: rosyjskim, pruskim i austriackim
21	Masowe ruchy polityczne na ziemiach polskich
22	Rewolucja 1905 – 1906 w Królestwie Polskim
23	Polska kultura i nauka przełomu XIX i XX stulecia
24	Powtórzenie wiadomości – Polska w 2. Poł. XIX i pocz. XX wieku
25	Sprawdzian wiadomości – Polacy i ziemie polskie w 2. poł. XIX i na początku XX wieku

Rozdział IV	Polska, Europa i świat w okresie Wielkiej Wojny
26	Początek wojny i działania zbrojne w latach 1914-1916
27	Revolucja lutowa i przewrót bolszewicki w Rosji
28	Sprawa polska w czasie I wojny światowej
29	Koniec Wielkiej Wojny. Odzyskanie niepodległości przez Polskę
30	Powtórzenie wiadomości – Świat w okresie Wielkiej Wojny
31	Sprawdzian wiadomości – Polska, Europa i świat w okresie Wielkiej Wojny
32	Praca z tekstem źródłowym

Wymagania edukacyjne. Klasa 3. Zakres podstawowy. Nowa edycja

Tematy 1.–41.

Temat lekcji	Ocena				celująca
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	
I. POLACY I ZIEMIE POLSKIE W 1. POŁOWIE XIX WIEKU					
1. Stracone złudzenia: Królestwo Kongresowe	Uczeń: - wymienia główne postanowienia konstytucji Królestwa Polskiego; - podaje przykłady łamania konstytucji przez cara; - pokazuje na mapie granice Królestwa Polskiego	Uczeń: - przedstawia nadzieje Polaków związane z Aleksandrem I po utworzeniu Królestwa Polskiego; - wymienia tajne organizacje zakładane przez Polaków i charakteryzuje ich cele; - wymienia przykładowe osiągnięcia gospodarcze Królestwa Polskiego	Uczeń: - uzasadnia, że konstytucja Królestwa Polskiego miała liberalny charakter; - przedstawia cele polityki gospodarczej Ksawerego Druckiego-Lubeckiego; - przedstawia przemiany w rolnictwie w Królestwie Polskim w I połowie XIX w.; - wyjaśnia, kim byli kaliszanie	Uczeń: - ocenia, czy cele polityki Ksawerego Druckiego-Lubeckiego zostały zrealizowane; - porównuje politykę Aleksandra I wobec Królestwa Polskiego w drugim i trzecim dziesięcioleciu XIX w.; - porównuje działalność opozycji legalnej i nielegalnej w Królestwie Polskim	Uczeń: ocenia, czy w przypadku Królestwa Polskiego w latach 1815–1830 możemy mówić o autonomii, czy unii personalnej z Rosją
2. Powstanie listopadowe	Uczeń: - wymienia i pokazuje na mapie miejsca bitew powstania listopadowego; - wymienia przywódców powstania listopadowego; - wymienia represje Mikołaja I skierowane przeciwko powstańcom listopadowym	Uczeń: - wymienia przyczyny powstania listopadowego; - wymienia organy władz powstańczych; - wymienia represje Mikołaja I zmierzające do likwidacji samodzielności Królestwa Polskiego	Uczeń: - dzieli przyczyny powstania listopadowego na wewnętrzne i zewnętrzne (wpływ wydarzeń europejskich); - przedstawia proces przekształcania się zrywu podchorążych w powstanie narodowe	Uczeń: - uzasadnia, że działania zbrojne powstania listopadowego mogą być nazywane wojną polsko-rosyjską; - ocenia szanse powstania listopadowego na zwycięstwo	Uczeń: - przedstawia obraz powstania listopadowego w utworach literackich i innych tekstach kultury; - przedstawia udział Polaków z pozostałych zaborów w powstaniu listopadowym
3. Polacy na emigracji i pod trzema zaborami (1831–1846)	Uczeń: przedstawia główne założenia programu Hotelu Lambert i Towarzystwa Demokratycznego Polskiego;	Uczeń: przedstawia zmiany w strukturze społecznej na ziemiach polskich w I połowie XIX w.;	Uczeń: porównuje programy Hotelu Lambert i Towarzystwa Demokratycznego Polskiego;	Uczeń: przedstawia poglądy i działania członków Młodej Polski;	Uczeń: przedstawia program Gromad Ludu Polskiego

Temat lekcji	Ocena				celująca
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	
	- przedstawia rozwój gospodarczy Wielkiego Księstwa Poznańskiego w I połowie XIX w.; - wymienia grupy w strukturze społecznej na ziemiach polskich w I połowie XIX w.	- porównuje sposoby odzyskania przez Polskę niepodległości sformułowane w programach Hotelu Lambert i Towarzystwa Demokratycznego Polskiego; - wymienia organy władzy w Wielkim Księstwie Poznańskim powstałe po kongresie wiedeńskim	- wyjaśnia, dlaczego emigrację po powstaniu listopadowym nazywamy Wielką Emigracją; - wymienia organizacje spiskowe działające na ziemiach polskich po powstaniu listopadowym; - wyjaśnia, co wpłynęło na zmiany w strukturze społeczeństwa polskiego na ziemiach polskich w I połowie XIX w.	- porównuje sytuację w trzech zaborach po powstaniu listopadowym; - przedstawia działania Polaków w Wielkim Księstwie Poznańskim, które miały wzmocnić ich pozycję wobec Prus; - charakteryzuje działalność spiskową na ziemiach polskich po powstaniu listopadowym	
4. Powstanie krakowskie i Wiosna Ludów na ziemiach polskich	Uczeń: lokalizuje w czasie i przestrzeni rabację galicyską	Uczeń: wyjaśnia, co to była rabacja galicyska	Uczeń: - wyjaśnia okoliczności wybuchu rabacji galicyskiej (powstanie krakowskie); - pokazuje na mapie rejon objęty rabacją galicyską	Uczeń: ocenia skutki rabacji galicyskiej	Uczeń: wyjaśnia, dlaczego rabacja galicyska przyczyniła się do klęski powstania krakowskiego
5. Kultura polska w 1. połowie XIX w.	Uczeń: - wymienia przykładowe przedsięwzięcia arystokracji polskiej w dziedzinie kultury w I połowie XIX w.; - wymienia głównych twórców emigracyjnych i ich dzieła	Uczeń: - przedstawia rolę, jaką odgrywały uniwersytety i liceum w Krzemieńcu w rozwoju oświaty; - wyjaśnia, na czym polegał spór klasyków z romantykami; - wyjaśnia, na czym polegała idea mecenizmu	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego arystokracja polska w I połowie XIX w. podejmowała inicjatywy w sferze kultury; - przedstawia rolę, jaką odgrywały uniwersytety i liceum w Krzemieńcu w rozwoju kultury i nauki; - wyjaśnia, jak klęska powstania listopadowego wpłynęła na kulturę polską; - przedstawia rolę emigracji polistopadowej w rozwoju kultury polskiej	Uczeń: - ocenia, czy działania arystokracji polskiej z I połowy XIX w. są ważne także i dziś dla kultury polskiej; - porównuje nurt sentymentalny i romantyzm w kulturze polskiej; - przedstawia realizację założeń klasycznych i romantycznych w tekstach kultury	Uczeń: przedstawia rolę prac Joachima Lelewela dla rozwoju historiografii

Temat lekcji	Ocena				celująca
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	
II. EUROPA I ŚWIAT OD POŁOWY XIX W. DO 1914 ROKU					
6. Przemiany gospodarcze, rozwój nauki i techniki	Uczeń: - wymienia nowe surowce, które pojawiły się w II połowie XIX w.; - wymienia wynalazki, które wpłynęły na życie ludzi; - wymienia przykładowych wynalazców z II połowy XIX w.	Uczeń: - wyjaśnia, w jaki sposób wynalazki zmieniły życie codzienne ludzi; - wymienia przykładowe odkrycia naukowe i ich odkrywców; - definiuje monopol i przedstawia jego wpływ na życie gospodarcze w II połowie XIX w.	Uczeń: - wyjaśnia, w jaki sposób nowe surowce i wynalazki przyczyniły się do rozwoju gospodarczego świata w II połowie XIX w.; - wyjaśnia, dlaczego w II połowie XIX w. mówimy o „drugiej rewolucji przemysłowej”	Uczeń: - ocenia, które wynalazki najbardziej zmieniły życie codzienne ludzi; - ocenia zjawisko monopolizacji gospodarki z punktu widzenia producentów i konsumentów; - przedstawia związki między rozwojem nauki a gospodarką i życiem codziennym ludzi	Uczeń: przedstawia sylwetki przykładowych wynalazców z II połowy XIX w. i ich osiągnięcia
7. Przemiany obyczajowe i rozwój kultury masowej	Uczeń: - wymienia nurty w sztuce II połowy XIX w. i przykładowych twórców każdego z tych nurtów; - wymienia przykładowych pisarzy II połowy XIX w.; - wymienia przykładowe zabytki i utwory literackie II połowy XIX w. - definiuje pojęcie: kultura masowa	Uczeń: - wymienia założenia filozofii pozytywistycznej; - wymienia czynniki, które przyczyniły się do rozwoju kultury masowej; - wymienia cechy kultury masowej; - przedstawia przemiany, jakie nastąpiły w życiu rodzinnym w mieście	Uczeń: - wskazuje różnice między poszczególnymi nurtami w sztuce II połowy XIX w.; - przedstawia związki między zmianami w życiu gospodarczym i społecznym a rozwojem kultury masowej; - wymienia dyscypliny sportowe, które rozwijały się w II połowie XIX w., wskazuje, które z nich były zupełnie nowe; - ocenia, czy sport można zaliczyć do kultury masowej	Uczeń: - przedstawia różnice między kulturą wysoką a kulturą masową; - daje przykłady twórczości z kultury wysokiej i kultury masowej z II połowy XIX w. - charakteryzuje wpływ przemian społecznych na więzi rodzinne i międzyludzkie; - wyjaśnia, dlaczego na II połowę XIX w. i początek XX w. są używane różne określenia	Uczeń: przedstawia, czym różniły się igrzyska olimpijskie w starożytnej Grecji od igrzysk olimpijskich wznovionych w końcu XIX w.
8. Demokracja życia politycznego. Ideologie i ruchy polityczne	Uczeń: przedstawia zmiany w prawie wyborczym w krajach europejskich w II połowie XIX w.;	Uczeń: wyjaśnia, co rozumiano wówczas przez powszechne prawo wyborcze;	Uczeń: przedstawia czynniki, które doprowadziły do ukształtowania się ideologii nacjonalistycznej;	Uczeń: przedstawia rolę Międzynarodówek;	Uczeń: wyjaśnia, czym różnią się sufrażystki od sufrażetek;

Temat lekcji	Ocena				celująca
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	
	- wyjaśnia terminy: emancypacja kobiet, sufrażystki; - wymienia główne założenia ideologii nacjonalistycznej	- wskazuje różnice między emancypantkami a sufrażystkami; - wymienia główne założenia społecznej nauki Kościoła; - wyjaśnia pojęcie: syjonizm	- porównuje nurty w ideologii socjalistycznej i wymienia ich przedstawicieli; - wymienia metody walki kobiet o prawa wyborcze	- przedstawia stosunek społeczeństw do walki kobiet o prawa wyborcze; - przedstawia sytuację Żydów w II połowie XIX w.	przedstawia przywódczynie walki o prawa kobiet w Kanadzie (pomnik przed budynkiem Parlamentu w Ottawie) lub w innym kraju na przełomie XIX i XX w.
9. Zjednoczenie Włoch. Zjednoczenie Niemiec	Uczeń: - wymienia główne etapy zjednoczenia Włoch w II połowie XIX w.; - wymienia główne etapy zjednoczenia Niemiec w II połowie XIX w.; - pokazuje na mapie przebieg procesu zjednoczenia Włoch i Niemiec w II połowie XIX w.	Uczeń: - przezwycięża rolę Królestwa Sardynii w procesie zjednoczenia Włoch; - przedstawia rolę Prus w procesie zjednoczenia Niemiec; - wymienia postanowienia konstytucji Cesarstwa Niemieckiego	Uczeń: - porównuje proces zjednoczenia Włoch i Niemiec w II połowie XIX w.; - przedstawia okoliczności powstania Austro-Węgier; - uzasadnia, odwołując się do postanowień konstytucji Cesarstwa Niemieckiego, że było ono federacją	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego Królestwo Sardynii i Prusy odgrywały przewodnią rolę w procesach zjednoczeniowych Włoch i Niemiec; - ocenia pozycję monarchii habsburskiej na scenie niemieckiej w XIX w.	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego używa się określenia, że Niemcy zostały zjednoczone „krwią i żelazem”; - przedstawia, jak Włosi upamiętnili Wiktora Emanuela II
10. Wojna secesyjna w Stanach Zjednoczonych	Uczeń: - przedstawia rozwój gospodarczy Stanów Zjednoczonych w XIX w.; - wymienia przykładowe przyczyny i skutki wojny secesyjnej; - wymienia strony walczące w wojnie secesyjnej	Uczeń: - przedstawia rozwój terytorialny Stanów Zjednoczonych w XIX w.; - pokazuje na mapie tereny kolejno przyłączane do Stanów Zjednoczonych; - wyjaśnia pojęcia: abolicjonizm, segregacja rasowa, secesja	Uczeń: - charakteryzuje metody powiększania obszaru i stref wpływów Stanów Zjednoczonych w XIX w.; - porównuje gospodarkę stanów północnych i południowych; - wymienia bitwy z okresu wojny secesyjnej	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego wybór Abrahama Lincolna na prezydenta doprowadził do secesji stanów południowych; - wymienia czynniki, które ułatwiły zwycięstwo Unii w wojnie secesyjnej; - charakteryzuje położenie byłych niewolników w stanach południowych	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie bitwy pod Gettysburgiem; - przedstawia informacje o dowódcach Unii i Konfederacji z czasów wojny secesyjnej
11. Ekspansja kolonialna mocarstw w Afryce i Azji	Uczeń: pokazuje na mapie tereny kolonii państw europejskich (Anglii, Francji, Niemiec, Włoch);	Uczeń: definiuje pojęcia: kolonia, protektorat, dominium i podaje przykłady terytoriów zależnych o takim statusie;	Uczeń: pokazuje na mapie tereny kolonii państw europejskich i ich strefy wpływów;	Uczeń: porównuje tereny zajęte przez państwa europejskie w XV–XVI w. oraz w II połowie XIX w.;	Uczeń: wyjaśnia, na czym polegała polityka otwartych drzwi, która miała być prowadzona w Chinach;

Ocena				
Temat lekcji	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
	wymienia przykładowe przyczyny ekspansji kolonialnej w II połowie XIX w.	pokazuje na mapie obszary zajęte przez Japonię na przełomie XIX i XX w.	- przedstawia konflikty Wielkiej Brytanii związane z tworzeniem imperium kolonialnego; - przedstawia przyczyny i skutki wojny japońsko-rosyjskiej	- wskazuje tereny kolonii, które w okresie od XV–XIX w. przeszły pod władzę innego państwa; - wskazuje związki między ekspansją kolonialną a sytuacją wewnętrzną mocarstw; - ocenia rolę mocarstw europejskich w rozwoju terenów afrykańskich i azjatyckich
				wyjaśnia, dlaczego Stany Zjednoczone były zwolennikiem tej polityki
12. Polityka międzynarodowa u schyłku XIX i na początku XX w.	Uczeń: - wymienia płaszczyzny rywalizacji mocarstw w II połowie XIX i początkach XX wieku; - wymienia państwa, które tworzyły trójpriemierze i trójpriemierze	Uczeń: - wymienia zasady polityki zagranicznej Wielkiej Brytanii; - przedstawia przyczyny i skutki wojen bałkańskich z początku XX w.; - pokazuje na mapie tereny, na których Niemcy chcieli zwiększyć swoje wpływy	Uczeń: - wyjaśnia, jakie czynniki wpłynęły na zmianę układu sojuszy na przełomie XIX i XX w.; - ocenia, czy zasady polityki zagranicznej Wielkiej Brytanii były wystarczające, by zapewnić jej bezpieczeństwo na przełomie XIX i XX w.; - wskazuje związki między wojnami bałkańskimi a rywalizacją Rosji i Austro-Węgier oraz rozpadem Imperium Osmańskiego	Uczeń: przedstawia rywalizację Rosji, Wielkiej Brytanii i Niemiec na terenie Persji i jej wpływ na kształtowanie się trójpriemierza
III. POLACY I ZIEMIE POLSKIE W 2. POŁOWIE XIX I NA POCZĄTKU XX WIEKU				
13. Królestwo Polskie przed wybuchem powstania styczniowego	Uczeń: przedstawia działania Polaków, które rozbudzały w społeczeństwie nastroje patriotyczne przed wybuchem powstania styczniowego;	Uczeń: wymienia reformy przeprowadzone w Rosji i Królestwie Polskim w ramach odwilży posewastopolskiej;	Uczeń: porównuje sytuację w Rosji I połowy XIX w. i w czasie odwilży posewastopolskiej;	Uczeń: ocenia, czy były szanse na przywrócenie chociaż części praw narodowych Polakom;
				Uczeń: charakteryzuje działalność pozapolietyczną Andrzeja Zamoyskiego i Leopolda Kronenberga

Temat lekcji	Ocena			
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
	- wyjaśnia, kim byli biali i czerwoni; - Wyjaśnia termin: odwilż posewastopolska	- wymienia przykładowe reformy Aleksandra Wielopolskiego w Królestwie Polskim; - formuluje cel reform Aleksandra Wielopolskiego	- charakteryzuje możliwości działania Polaków w Królestwie Polskim w czasie odwilży posewastopolskiej; - wymienia organizacje i instytucje polskie, które powstały i działały w ramach odwilży posewastopolskiej	ocenia, czy Aleksander Wielopolski miał szansę na uzyskanie poparcia Polaków dla swojej działalności
14. Powstanie styczniowe	Uczeń: - wymienia rejon największego natężenia walk powstańczych i pokazuje je na mapie; - wymienia dowódców powstania styczniowego; - wymienia organy władz powstańczych; - wymienia postanowienia dekretów uwłaszczeniowych	Uczeń: - wyjaśnia, co spowodowało wybuch powstania styczniowego; - przedstawia działania Romualda Traugutta jako dyktatora powstania; - wymienia represje zastosowane przez cara wobec Polaków po klęsce powstania styczniowego; - wyjaśnia, jaki cel miało wydanie przez powstańców dekretów uwłaszczeniowych	Uczeń: - porównuje powstanie listopadowe i styczniowe pod względem organizacji władz i sposobu prowadzenia działań wojennych; - wyjaśnia, co wpływało na stanowisko państw zachodnich wobec powstania styczniowego; - porównuje represje zastosowane przez cara wobec Polaków w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych	Uczeń: - porównuje działania podjęte przez władze powstańcze (powstanie listopadowe i styczniowe) w sprawie chłopskiej; - wyjaśnia, do jakiej idei nawiązuje pieczęć Rządu Narodowego (ilustracja w podręczniku)
15. Sytuacja Polaków w zaborach: rosyjskim, pruskim i austriackim	Uczeń: - przedstawia cele i działalność Komisji Kolonizacyjnej i Hakiaty; - wymienia polskie organy władzy Galicji powstałe w ramach autonomii; - wymienia prawa narodowe, które otrzymali Polacy w Galicji w ramach autonomii;	Uczeń: - charakteryzuje sytuację Polaków w zaborze rosyjskim; - wyjaśnia, na czym polegała polityka kulturkampfu; - przedstawia rozwój rolnictwa i przemysłu w poszczególnych zaborach w II połowie XIX w.;	Uczeń: - porównuje sytuację Polaków na ziemiach zabranych i w Królestwie Polskim w II połowie XIX w.; - formuluje cele polityki władz pruskich (niemieckich) wobec Polaków w II połowie XIX w.;	Uczeń: - porównuje działalność Aleksandra Wielopolskiego i Agenora Goluchowskiego; - wyjaśnia, dlaczego Agenor Goluchowski uzyskał poparcie Polaków dla swoich działań

Temat lekcji	Ocena				celująca
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	
	wymienia nowe grupy społeczne, które pojawiły się w społeczeństwie polskim w XIX w.	wymienia działania Polaków, które miały na celu obronę przed polityką germanizacyjną	- porównuje sytuację Polaków w zaborze austriackim z sytuacją Polaków w zborze pruskim i rosyjskim; - porównuje rozwój gospodarczy ziem polskich pod zaborem w II połowie XIX w.	- charakteryzuje konflikty społeczno-narodowościowe na terenie Galicji w II połowie XIX w.; - wyjaśnia, co wpłynęło na przemiany w społeczeństwie polskim w II połowie XIX w.	
16. Masowe ruchy polityczne na ziemiach polskich	Uczeń: - charakteryzuje program warszawskich pozytywistów; - wymienia przykładowe partie polityczne powstałe w ramach ruchów ludowego, socjalistycznego i narodowego oraz ich przywódców	Uczeń: - wymienia czynniki, które spowodowały powstanie nowoczesnego narodu polskiego i kształtowały polską świadomość narodową; - wymienia główne założenia programowe partii politycznych powstałych w ramach ruchów ludowego, socjalistycznego i narodowego	Uczeń: - porównuje dwa nurty w polskim ruchu socjalistycznym; - wymienia partie polityczne i działaczy związanych z każdym z nurtów w polskim ruchu socjalistycznym; - przedstawia programy ruchów ludowego i narodowego oraz przykłady ich realizacji	Uczeń: wymienia partie polskie działające w XX w. i obecnie, które wywodzą się z partii politycznych powstałych na ziemiach polskich w II połowie XIX w.	
17. Rewolucja 1905–1906 w Królestwie Polskim	Uczeń: - wymienia przyczyny i skutki rewolucji 1905 r. w Królestwie Polskim; - przedstawia orientacje polityczne na ziemiach polskich przed wybuchem I wojny światowej	Uczeń: - przedstawia przyczyny rewolucji 1905 r. w Rosji; - wymienia zmiany, na które zgodził się Mikołaj II w wyniku rewolucji	Uczeń: - przedstawia przebieg rewolucji 1905 r. w Królestwie Polskim; - przedstawia grupy społeczne, które wystąpiły w czasie rewolucji 1905 r. i ich postulaty; - charakteryzuje działalność orientacji proaustriackiej – niepodległościowej przed I wojną światową	Uczeń: - wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja w Rosji na początku XX w. wpłynęła na wybuch rewolucji 1905 r.; - wyjaśnia, w jaki sposób wydarzenia w Rosji z lat 1905–1907 wpłynęły na sytuację w Królestwie Polskim; - ocenia trwałość zmian, które zaszły w Rosji i w Królestwie Polskim w wyniku rewolucji 1905 r.	Uczeń: przedstawia inne orientacje polityczne, które wykształciły się na ziemiach polskich przed I wojną światową

Temat lekcji	Ocena				celująca
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	
18. Polska kultura i nauka przełomu XIX i XX stulecia	Uczeń: - wymienia najważniejsze cechy kultury okresu Młodej Polski; - wymienia przykładowych artystów polskich II połowy XIX i początku XX w.; - przedstawia rozwój kultury masowej na ziemiach polskich	Uczeń: - przedstawia cechy pozytywizmu w kulturze; - przedstawia osiągnięcia naukowe Polaków w II połowie XIX i początku XX w.; - wyjaśnia, w jaki sposób wydarzenia kulturalne łączyły Polaków z różnych zaborów	Uczeń: - przedstawia rolę przykładowych artystów w kulturze polskiej II połowy XIX i początku XX w.; - wyjaśnia, co wpływało na rozwój kultury masowej na ziemiach polskich; - przedstawia zmianą pozycji kobiet w społeczeństwie polskim na przełomie XIX i XX w.	Uczeń: - charakteryzuje rozwój szkolnictwa na ziemiach polskich w II połowie XIX w.; - przedstawia rolę historii w twórczości artystów polskich w II połowie XIX i początku XX w.; - wyjaśnia, dlaczego Kraków nazywano Polskimi Atenami	Uczeń: przedstawia osiągnięcia artystów i uczonych polskich poza granicami ziem polskich
IV. POLSKA, EUROPA I ŚWIAT W OKRESIE WIELKIEJ WOJNY					
19. Początek wojny i działania zbrojne w latach 1914–1916	Uczeń: - wymienia państwa walczące po stronie państw ententy i państw centralnych; - wymienia i pokazuje na mapie najważniejsze bitwy na froncie zachodnim i wschodnim z lat 1914–1916; - wymienia nowe rodzaje broni użyte w czasie I wojny światowej	Uczeń: - wymienia bezpośrednie przyczyny I wojny światowej; - wyjaśnia, co oznaczają pojęcia: wojna pozycyjna, wojna totalna; - uzasadnia, że działania wojenne na froncie zachodnim miały charakter wojny pozycyjnej	Uczeń: - wyjaśnia cele i konsekwencje realizacji przez Niemców planu Schlieffena; - wyjaśnia, dlaczego kolejne państwa przyłączały się do państw centralnych lub ententy; - wyjaśnia, jak wojna wpływała na życie codzienne ludności	Uczeń: - przedstawia przebieg działań wojennych na Półwyspie Bałkańskim i froncie włoskim; - wyjaśnia, w jaki sposób nowe rodzaje broni wpłynęły na prowadzone działania wojenne; - wyjaśnia rolę kolonii i ich mieszkańców w czasie I wojny światowej	Uczeń: przedstawia, do jakich działań wykorzystywano zwierzęta w czasie I wojny światowej
20. Rewolucja lutowa i przewrót bolszewicki w Rosji	Uczeń: - wymienia przyczyny i skutki rewolucji lutowej; - wymienia przyczyny i skutki rewolucji październikowej	Uczeń: - wymienia dekrety wprowadzone przez władze bolszewickie; - wyjaśnia, co to była Czek; - przedstawia zasady komunizmu wojennego; - wyjaśnia, kim byli biali i czerwoni	Uczeń: - przedstawia sytuację w Rosji w pierwszych latach wojny i wskazuje jej wpływ na wybuch rewolucji lutowej; - przedstawia przebieg i skutki wojny domowej w Rosji;	Uczeń: - wyjaśnia, na czym polegała dwuwładza po rewolucji lutowej; - wyjaśnia, co ułatwiło bolszewikom dokonanie zamachu stanu (rewolucja październikowa);	Uczeń: wyjaśnia, co to była „Dziecięca arka”

Temat lekcji	Ocena				celująca
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	
21. Sprawa polska w czasie I wojny światowej	Uczeń: • przypomina orientację polityczne istniejące na ziemiach polskich przed wybuchem I wojny światowej; • wymienia dokumenty, w których była mowa o powstaniu niepodległego państwa polskiego i ich najważniejsze postanowienia; • wymienia przykładowe działania Legionów Polskich	Uczeń: • wymienia przykładowe działania Komitetu Narodowego Polskiego; • przedstawia różnice w stanowiskach państw walczących wobec kwestii odzyskania przez Polskę niepodległości; • wyjaśnia, co to była Błękitna Armia	Uczeń: • przedstawia sytuację Polaków w pierwszych latach wojny; • wyjaśnia przyczyny wydania <i>Aktu 5 listopada</i>; • wymienia organy władz polskich powołane na mocy <i>Aktu 5 Listopada</i>; • przedstawia rolę Komitetu Narodowego Polskiego w odzyskaniu przez Polskę nieodległości; • przedstawia szlak bojowy Legionów Polskich	Uczeń: • ocenia znaczenie <i>Aktu 5 listopada</i> dla odzyskania przez Polskę niepodległości; • charakteryzuje politykę państw centralnych na okupowanych terenach Królestwa Polskiego; • wyjaśnia, co wpływało na stosunek państw walczących do kwestii odzyskania przez Polskę niepodległości; • przedstawia udział Polaków w wojnie u boku Rosji	Uczeń: • przedstawia udział Polek w walkach o odzyskanie niepodległości w czasie I wojny światowej
22. Koniec Wielkiej Wojny. Odzyskanie niepodległości przez Polskę	Uczeń: • wymienia postanowienia pokoju brzeskiego; • przedstawia proces kształtowania się władz centralnych odrodzonej Polski	Uczeń: • wyjaśnia, dlaczego udział Stanów Zjednoczonych w wojnie był ważny dla państw ententy; • przedstawia konsekwencje trudnej sytuacji gospodarczej i politycznej Niemiec oraz Austro-Węgier jesienią 1918 r.	Uczeń: • wyjaśnia, dlaczego Stany Zjednoczone przystąpiły do wojny po stronie państw ententy; • wyjaśnia, dlaczego Rosja bolszewicka zdecydowała się na podpisanie pokoju brzeskiego; • charakteryzuje trudność gospodarcze Niemiec i Austro-Węgier jesienią 1918 r.	Uczeń: • charakteryzuje trudności polityczne Niemiec i Austro-Węgier jesienią 1918 r.; • wymienia lokalne ośrodki władzy na ziemiach polskich istniejące jesienią 1918 r. i działaczy stojących na ich czele; • wyjaśnia, w jaki sposób zapobieżono istnieniu dwóch organów władzy reprezentujących Polaków wobec państw ententy	Uczeń: • wyjaśnia, dlaczego konflikt zbrojny z lat 1914–1918 był na początku określany jako Wielka Wojna, a potem jako I wojna światowa

Temat lekcji	Ocena				celująca
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	
V. EUROPA I ŚWIAT W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM					
23. Ukształtowanie się systemu wersalskiego	Uczeń: - wymienia najważniejsze postanowienia traktatu wersalskiego; - wymienia cele i przykłady działalności Ligi Narodów; - pokazuje na mapie państwa, które powstały po I wojnie światowej	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie pojęć: ład wersalski, ład waszyngtoński; - wymienia przykładowe problemy związane utrzymaniem ładu wersalskiego; - wyjaśnia, co było największą słabością Ligi Narodów; - pokazuje na mapie straty terytorialne Niemiec po I wojnie światowej	Uczeń: - pokazuje na mapie obszary plebiscytowe po I wojnie światowej i zmiany, które zaszły w wyniku plebiscytów; - przedstawia stanowiska państw ententy wobec powojennych losów państw centralnych; - wymienia postanowienia traktatów pokojowych zawartych z pozostałymi państwami centralnymi; - przedstawia problemy mniejszości narodowych; - charakteryzuje mocne i słabe strony Ligi Narodów	Uczeń: - wyjaśnia, w jaki sposób postanowienia traktatu wersalskiego i pozostałych traktatów pokojowych były kompromisem różnych stanowisk państw zwyciężczych; - ocenia szanse trwałości ładu wersalskiego i ładu waszyngtońskiego; - ocenia, czy Liga Narodów spełniła pokładane w niej nadzieje; - pokazuje na mapie straty terytorialne państw centralnych (poza Niemcami)	Uczeń: - interpretuje karykaturę ze strony 256 w podręczniku, z uwzględnieniem polityki Stanów Zjednoczonych po I wojnie światowej; - wymienia przykłady nieskutecznych działań Ligi Narodów w okresie dwudziestolecia międzywojennego
24. Świat po Wielkiej Wojnie. Wielki kryzys gospodarczy	Uczeń: - wymienia przykładowe skutki społeczne i gospodarcze I wojny światowej; - przedstawia, jak zmieniła się pozycja kobiet w społeczeństwach europejskich po I wojnie światowej; - wymienia przykładowe sposoby przezwyciężania wielkiego kryzysu gospodarczego	Uczeń: - wyjaśnia, które państwa i dlaczego mogły najbardziej odczuć skutki I wojny światowej; - wyjaśnia, co wpłynęło na zmianę pozycji kobiet w społeczeństwach europejskich po I wojnie światowej; - wymienia przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego	Uczeń: - przedstawia polityczne skutki I wojny światowej dla krajów europejskich i ich kolonii; - wyjaśnia, dlaczego wielki kryzys gospodarczy dotknął prawie cały świat	Uczeń: - przedstawia odbicie przeżyć związanych z doświadczaniem wielkiej wojny w dziełach kultury; - przedstawia bilans I wojny światowej; - ocenia, czy wprowadzenie prohibicji w Stanach Zjednoczonych spełniło pokładane w niej nadzieje	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego wielki kryzys gospodarczy był w niewielkim stopniu odczuwany w ZSRS i Hiszpanii; - porównuje sposoby walki z epidemią grypy hiszpańskiej i jej konsekwencje po I wojnie światowej z sytuacją związaną z obecną epidemią COVID-19

Temat lekcji	Ocena			
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
25. Narodziny faszyzmu we Włoszech	Uczeń: - wymienia założenia ideologii faszystowskiej; - przedstawia proces przejęcia władzy przez Mussoliniego; - pokazuje na mapie tereny ekspansji Włoch faszystowskich	Uczeń: - wymienia trudności gospodarcze i polityczne Włoch po I wojnie światowej; - wymienia organy władzy w faszystowskich Włoszech i ich kompetencje; - przedstawia politykę Benito Mussoliniego wobec opozycji	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego Włosi byli niezadowoleni z postanowień traktatów pokojowych po I wojnie światowej; - charakteryzuje politykę gospodarczą Mussoliniego; - wyjaśnia pojęcia: etatyzm, korporacjonizm	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego Mussolini zyskał poparcie Włochów; - charakteryzuje stosunki między państwem włoskim a Kościołem katolickim; - wyjaśnia znaczenie traktatów laterańskich; - uzasadnia, że państwo włoskie za rządów Mussoliniego było państwem totalitarnym
26. System nazistowski w Niemczech	Uczeń: - wymienia założenia ideologii nazistowskiej; - przedstawia okoliczności objęcia przez Adolfa Hitlera funkcji kanclerza; - przedstawia wydarzenia określone jako noc kryształowa	Uczeń: - wymienia postanowienia układu w Locarno; - wymienia cechy państwa totalitarnego na przykładzie III Rzeszy; - wyjaśnia, cel uchwalenia ustaw norymberskich	Uczeń: - przedstawia sytuację w Niemczech po I wojnie światowej; - przedstawia walkę o władzę w tonie NSDAP; - przedstawia politykę NSDAP wobec przeciwników politycznych; - charakteryzuje politykę władz III Rzeszy wobec Żydów	Uczeń: - wyjaśnia, jakie konsekwencje dla sytuacji międzynarodowej miało podpisanie układu w Locarno; - wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja w Niemczech po I wojnie światowej ułatwiła dojście do władzy Adolfowi Hitlerowi; - charakteryzuje politykę gospodarczą III Rzeszy; - wskazuje związki między ideologią nazistowską a polityką wobec Żydów
27. Państwo sowieckie	Uczeń: - wymienia organy władzy w Związku Sowieckim; - charakteryzuje represje wobec ludności stosowane przez władze w okresie rządów Stalina;	Uczeń: - wymienia założenia Nowej Ekonomicznej Polityki i gospodarki centralnie planowanej; - wyjaśnia przyczyny represji różnych grup ludności w państwie sowieckim;	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego w Związku Sowieckim wprowadzono zmiany w polityce gospodarczej państwa; - wymienia postanowienia układu w Rapallo;	Uczeń: ocenia, czy założenia gospodarki komunistycznej (kolektywizacja, gospodarka nakazowo-rozdzielcza itp.) faktycznie doprowadziły do rozwoju gospodarczego Związku Sowieckiego

Temat lekcji	Ocena				celująca
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	
	przedstawia przykłady działań propagandowych w ZSRS	wymienia cechy socrealizmu	przedstawia rolę propagandy w ZSRS i środki przez nią stosowane	- uzasadnia, że Związek Sowiecki był państwem totalitarnym; - wyjaśnia rolę Kominternu w polityce zagranicznej ZSRS	
28. Świat na drodze ku wojnie	Uczeń: - pokazuje na mapie rozrost terytorialny III Rzeszy; - wymienia dokumenty, które doprowadziły do ukształtowania się osi Rzym–Berlin–Tokio; - wymienia postanowienia paktu Ribbentrop–Mołotow	Uczeń: - wymienia działania III Rzeszy mające na celu militaryzację państwa; - przedstawia politykę państw zachodnich wobec III Rzeszy; - wymienia postanowienia dokumentów, które ukształtowały oś Rzym–Berlin–Tokio	Uczeń: - przedstawia działania III Rzeszy, które łamały postanowienia traktatu wersalskiego; - wyjaśnia znaczenie paktu antykominternowskiego i paktu stalowego dla powstania osi Rzym–Berlin–Tokio; - przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wojny domowej w Hiszpanii; - wyjaśnia znaczenie paktu Ribbentrop–Mołotow	Uczeń: - przedstawia udział Polaków w wojnie domowej w Hiszpanii; - przedstawia odbicie konfliktów z lat 30. XX w. (do wybuchu II wojny światowej) w literaturze i sztuce	
29. Nauka i kultura w okresie międzywojennym	Uczeń: - przedstawia rozwój kinematografii w dwudziestoleciu międzywojennym; - wymienia przykładowych artystów tworzących w dwudziestoleciu międzywojennym; - przedstawia tematykę literatury dwudziestolecia międzywojennego i wymienia przykładowych pisarzy tego okresu	Uczeń: - przedstawia wpływ postępu technicznego na życie codzienne ludzi i rozwój kultury; - przypisuje przykładowych artystów tworzących w dwudziestoleciu międzywojennym do odpowiednich nurtów w sztuce	Uczeń: - wyjaśnia, co przyczyniło się do rozwoju kultury masowej w dwudziestoleciu międzywojennym; - wymienia przykładowe dzieła sztuki i architektury dwudziestolecia międzywojennego oraz ich twórców; - wymienia przykładowych naukowców dwudziestolecia międzywojennego i dziedziny nauki, którymi się zajmowali	Uczeń: - wymienia cechy nowych nurtów w sztuce i architekturze w dwudziestoleciu międzywojennym; - wyjaśnia, jaką rolę odgrywały literatura i film w propagandzie; - charakteryzuje twórczość kompozytorską w dwudziestoleciu międzywojennym	Uczeń: ocenia, czy artyści sceny i filmu stawiali się idolami dla publiczności

Temat lekcji	Ocena				celująca
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	
VI. POLSKA W DWUDZIESTOLECIU MIĘDZYWOJNYM					
30. Walka o granice odrodzonej Polski	Uczeń: - wymienia postanowienia traktatu wersalskiego dotyczące ziem polskich; - wyjaśnia termin: orleńskie; lwowskie; - przedstawia znaczenie Bitwy Warszawskiej; - pokazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej	Uczeń: - wymienia wydarzenia, które wpłynęły na kształt polskiej granicy z Niemcami po I wojnie światowej; - wymienia postanowienia pokoju ryskiego; - wymienia najważniejsze problemy państwa polskiego związane z kształtem granic po I wojnie światowej	Uczeń: - przedstawia koncepcje dotyczące kształtu polskiej granicy wschodniej; - przedstawia przyczyny i przebieg wojny polsko-bolszewickiej; - wymienia przyczyny konfliktu polsko-ukraińskiego w Galicji Wschodniej; - wyjaśnia podłoże problemów II Rzeczypospolitej związanych z przebiegiem granicy z Niemcami	Uczeń: - wyjaśnia, co wpłynęło na wynik plebiscytów na Warmii i Mazurach oraz na Górnym Śląsku; - charakteryzuje problemy związane z kształtowaniem się granicy na Śląsku Cieszyńskim i Wileńszczyźnie; - wyjaśnia podłoże problemów II Rzeczypospolitej związanych z przebiegiem granic odrodzonego państwa i działaniami, które je ukształtowały	Uczeń: - wyjaśnia genezę i znaczenie terminów, którymi określa się Bitwę Warszawską; - charakteryzuje przedstawianie walk o granice odrodzonego państwa w sztuce
31. II Rzeczypospolita w okresie rządów parlamentarnych (1918–1926)	Uczeń: - charakteryzuje prawo wyborcze do Sejmu Ustawodawczego; - wymienia uprawnienia sejmu i prezydenta na mocy konstytucji marcowej; - wymienia pierwszych Prezydentów II Rzeczypospolitej	Uczeń: - wymienia postanowienia małej konstytucji; - przedstawia okoliczności wyboru Gabriela Narutowicza na Prezydenta II Rzeczypospolitej	Uczeń: - porównuje pozycję władzy ustawodawczej i wykonawczej na mocy konstytucji marcowej; - wymienia zasady ustrojowe państwa i prawa obywateli zawarte w konstytucji marcowej; - wyjaśnia, jakie były trudności przy formowaniu rządu w okresie Sejmu I kadencji i jakie były tego skutki	Uczeń: - wyjaśnia problemy związane z przeprowadzeniem wyborów do Sejmu Ustawodawczego; - porównuje pozycję Józefa Piłsudskiego jako Tymczasowego Naczelnika Państwa i Naczelnika Państwa; - charakteryzuje życie polityczne II Rzeczypospolitej w latach 20. XX w.	Uczeń: podaje przykład gabinetu pozaparlamentarnego, który powstał w latach 20. XX w., i wyjaśnia okoliczności jego powołania
32. Rządy sanacji w Polsce (1926–1939)	Uczeń: wymienia przykładowe przyczyny zamachu majowego;	Uczeń: wymienia przykładowe skutki zamachu majowego;	Uczeń: przedstawia stosunek różnych grup społecznych do działań Józefa Piłsudskiego w 1926 r.;	Uczeń: uzasadnia, że w Polsce po przewrocie majowym możemy mówić o reżimie autorytarnym;	Uczeń: wymienia mocne i słabe strony II rządu Chjeno-Piasta;

Temat lekcji	Ocena			
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
	- wymienia uprawnienia prezydenta, które wzmocniły jego władzę na mocy konstytucji kwietniowej; - wyjaśnia, jaką rolę odgrywał Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem	- przedstawia zmiany w polityce ustrojowej sejmu i prezydenta wprowadzone na mocy konstytucji kwietniowej; - wyjaśnia, co to był Centrolew; - charakteryzuje politykę obozu sanacji wobec przeciwników politycznych	- przedstawia zmiany ustrojowe wprowadzone przez nowelę sierpniową i konstytucję kwietniową; - charakteryzuje politykę wewnętrzną obozu sanacji; - przedstawia pozycję Prezydenta Ignacego Mościckiego po śmierci Józefa Piłsudskiego	- przedstawia działania obozu prawicowego w okresie rządów sanacji; - ocenia pozycję Józefa Piłsudskiego w obozie sanacyjnym; - charakteryzuje obóz sanacji po śmierci Józefa Piłsudskiego
33. Społeczeństwo II Rzeczypospolitej	Uczeń: - wymienia mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczypospolitą; - charakteryzuje sytuację mniejszości żydowskiej w II Rzeczypospolitej; - wymienia prawa mniejszości narodowych w II Rzeczypospolitej	Uczeń: - przedstawia strukturę społeczeństwa II Rzeczypospolitej (etniczną, religijną, zawodową); - charakteryzuje sytuację mniejszości ukraińskiej w II Rzeczypospolitej; - przedstawia politykę władz II Rzeczypospolitej wobec mniejszości narodowych	Uczeń: - wyjaśnia, co wpływało na różnice między strukturą etniczną i religijną społeczeństwa II Rzeczypospolitej; - wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze zawodowej społeczeństwa II Rzeczypospolitej; - charakteryzuje sytuację mniejszości niemieckiej w II Rzeczypospolitej; - przedstawia stosunek społeczeństwa polskiego do mniejszości żydowskiej	Uczeń: - przedstawia przykłady wyboru różnych tożsamości narodowych wśród członków jednej rodziny; - wyjaśnia, jakie mogły być przyczyny i konsekwencje takiego zjawiska
34. Przemiany gospodarcze w Polsce w okresie międzywojennym	Uczeń: - wymienia przykładowe problemy gospodarcze II Rzeczypospolitej w latach 20. XX w.; - wyjaśnia pojęcia: Polska A i Polska B; - pokazuje na mapie najważniejsze ośrodki gospodarcze II Rzeczypospolitej	Uczeń: - dzieli problemy gospodarcze II Rzeczypospolitej w latach 20. XX w. na te, które były konsekwencją zaborów, i na te, które wynikały z działań w czasie I wojny światowej; - wymienia reformy rządu Władysława Grabskiego;	Uczeń: - ocenia skuteczność reform rządu Władysława Grabskiego; - przedstawia przyczyny i realizację przeprowadzenia reformy rolnej w II Rzeczypospolitej;	Uczeń: przedstawia wpływ Prezydenta Ignacego Mościckiego na rozwój przemysłu

Ocena				
Temat lekcji	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
		przedstawia rolę Gdyni i Centralnego Okręgu Przemysłowego	charakteryzuje rozwój przemysłu w II Rzeczypospolitej	ocenia, czy władzom II Rzeczypospolitej udało się zniwelować różnice między Polską A a Polską B
35. Kultura i nauka w międzywojennej Polsce	Uczeń: - wymienia przykładowych twórców i ich dzieła; - wymienia osiągnięcia Polaków (obywateli II RP) w dziedzinie kultury i nauki; - wymienia największe osiągnięcia sportowe Polaków w dwudziestoleciu międzywojennym	Uczeń: - przedstawia rozwój kultury masowej w II Rzeczypospolitej; - wymienia przykładowe zabytki architektury modernistycznej w Polsce	Uczeń: - wymienia pisarzy i malarzy dwudziestolecia międzywojennego i przypisuje im do odpowiedniej grupy literackiej lub nurtu w malarstwie; - charakteryzuje architekturę dwudziestolecia międzywojennego; - przedstawia rozwój sportu w II Rzeczypospolitej	Uczeń: - przedstawia rozwój i zmiany w szkolnictwie w II Rzeczypospolitej; - wyjaśnia, co wpływało na rozwój kultury w Polsce w okresie dwudziestolecia międzywojennego; - wyjaśnia, co wpływało na wybór tematyki dzieł kultury; - przedstawia twórczość kompozytorską w II Rzeczypospolitej
36. Polska polityka zagraniczna w latach 1918–1939	Uczeń: - wymienia przyczyny konfliktów II Rzeczypospolitej z sąsiadami; - wymienia sojuszników Polski w dwudziestoleciu międzywojennym	Uczeń: - przedstawia wydarzenia, które kształtowały stosunki Polski z Niemcami i Związkiem Sowieckim w dwudziestoleciu międzywojennym; - przedstawia pozycję geopolityczną Polski przed wybuchem II wojny światowej	Uczeń: - wyjaśnia, co wpływało na kształt stosunków polsko-niemieckich i polsko-sowieckich w dwudziestoleciu międzywojennym; - wyjaśnia, dlaczego Francja była sojusznikiem II Rzeczypospolitej	Uczeń: wyjaśnia, dlaczego w prasie międzynarodowej porównywano działania władz polskich w polityce zagranicznej z działaniami III Rzeszy
VII. II WOJNA ŚWIATOWA				
37. Wojna obronna Polski w 1939 r.	Uczeń: - wymienia i pokazuje na mapie najważniejsze bitwy wojny obronnej 1939 r.; - wyjaśnia pojęcia: blitzkrieg i wojna totalna;	Uczeń: - wymienia cele ataku Niemiec i ZSRS na Polskę; - przedstawia bilans walk z września i początków października 1939 r.;	Uczeń: przedstawia i ocenia rolę Stefana Starzyńskiego w obronie Warszawy oraz znaczenie obrony Westerplatte;	Uczeń: charakteryzuje pozycję międzynarodową Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej;
				Uczeń: przedstawia wydarzenia, które miały miejsce w okolicach jego miejscowości oraz znaczenie obrony Westerplatte;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	wymienia przykładowe skutki walk z września i początków października 1939 r.	przedstawia udział ludności cywilnej w obronie kraju we wrześniu 1939 r.	- przedstawia działania Anglii i Francji w pierwszych tygodniach II wojny światowej; - przedstawia okoliczności ataku ZSRS na Polskę	- wyjaśnia, dlaczego wojnę obronną Polski można określić jako wojnę totalną; - ocenia szanse Polaków w wojnie obronnej 1939 r.	wyjaśnia, dlaczego obrona bunkrów pod Wizną jest określana jako <i>polskie Termopile</i>
38. Działania wojenne w latach 1939–1941	Uczeń: - pokazuje na mapie tereny opanowane przez III Rzeszę i ZSRS w latach 1939–1940; - wyjaśnia pojęcie „dziwna wojna”; - wymienia przyczyny ataku III Rzeszy na ZSRS	Uczeń: - pokazuje na mapie tereny zaatakowane przez Włochy w latach 1940–1941; - charakteryzuje etapy bitwy o Anglie; - wyjaśnia znaczenie walk na Atlantyku dla przebiegu II wojny światowej	Uczeń: - przedstawia reakcję władz Norwegii, Danii i Francji na atak wojsk niemieckich; - wyjaśnia, dlaczego Hitler zaatakował Wielką Brytanię; - wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja militarna Włochów wpłynęła na niemieckie plany wojenne	Uczeń: - przedstawia reakcję ludności Norwegii, Danii i Francji na atak wojsk niemieckich; - porównuje metody stosowane w czasie zajmowania terenów przez ZSRS wobec Finlandii oraz republik bałtyckich; - wyjaśnia, co ułatwiło Hitlerowi zajmowanie terenów ZSRS, i co spowodowało jego ostateczną porażkę	Uczeń: przedstawia postaci i wydarzenia, do jakich odwoływały się państwa, prowadząc kampanię propagandową w czasie pierwszych lat II wojny światowej
39. Polityka Niemiec w okupowanej Europie	Uczeń: - wymienia elementy polityki III Rzeszy wobec państw okupowanych; - charakteryzuje politykę III Rzeszy wobec ludności żydowskiej; - przedstawia znaczenie konferencji w Wannsee	Uczeń: - przedstawia różnice w polityce niemieckiej wobec krajów okupowanych w Europie Zachodniej i Środkowo-Wschodniej; - wymienia przykłady działań ruchu oporu w Europie; - wyjaśnia, w jaki sposób władze III Rzeszy starały się włączyć władze i ludność terenów okupowanych w swoją politykę wobec ludności żydowskiej	Uczeń: - wyjaśnia, na czym polegał Generalny Plan Wschodni; - charakteryzuje działalność ruchu oporu w krajach europejskich; - wymienia przykłady kolaboracji z władzami niemieckimi w krajach okupowanych	Uczeń: - wyjaśnia, co wpłynęło na różną politykę Niemców wobec krajów okupowanych; - wyjaśnia, dlaczego nazwisko Vidkuna Quislinga stało się synonimem kolaboracji; - wymienia inne grupy ludności, które poddano eksterminacji i wyjaśnia, dlaczego	Uczeń: - charakteryzuje trzy grupy partyzanckie działające na terenie Jugosławii: czetniicy, ustasze i komuniści; - wyjaśnia przyczyny różnic między nimi

Temat lekcji	Ocena			
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
40. Wielka koalicja i przełom na frontach	Uczeń: - wymienia dokumenty, które były podstawą powstania wielkiej koalicji; - wymienia przykładowe postanowienia <i>Karty atlantyckiej</i>; - wymienia i pokazuje na mapie miejsca bitew, które zmieniły sytuację na frontach II wojny światowej; - wymienia przykładowe postanowienia konferencji w Teheranie	Uczeń: - wymienia przykładowe postanowienia <i>Deklaracji Narodów Zjednoczonych</i>; - przedstawia znaczenie konferencji w Teheranie; - wyjaśnia, które bitwy i dlaczego miały przełomowe znaczenie dla sytuacji na frontach II wojny światowej	Uczeń: - przedstawia proces kształtowania się wielkiej koalicji; - przedstawia stosunek Stanów Zjednoczonych do wojny przed ich formalnym przystąpieniem do koalicji antyhitlerowskiej; - wymienia cele ekspansji japońskiej na Dalekim Wschodzie	Uczeń: - wyjaśnia, które państwa i dlaczego odgrywały największą rolę w koalicji antyhitlerowskiej; - wyjaśnia znaczenie <i>Lend-Lease Act</i> dla sytuacji wojennej w Europie; - charakteryzuje sytuację we Włoszech po obaleniu Benito Mussoliniego
41. Zakończenie II wojny światowej	Uczeń: - wymienia i pokazuje na mapie miejsca ostatnich bitew II wojny światowej; - wymienia postanowienia konferencji w Jaltie dotyczące Niemiec	Uczeń: - wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie dotyczące Niemiec; - wymienia skutki II wojny światowej	Uczeń: - wyjaśnia, co przesądziło o zwycięstwie aliantów na Dalekim Wschodzie; - wymienia postanowienia konferencji w Jaltie; - przedstawia bilans II wojny światowej	Uczeń: porównuje sposób prowadzenia działań wojennych i postęp techniczny w czasie I i II wojny światowej